



## Bayer Zsolt: Historia est magistra vitae

2024 március 19. Flag

### Szöveg méret

Mentés

- 
- 
- 

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Tisza István éppúgy egyedül ellenezte a háborút 1914-ben, mint Orbán Viktor ma.

Kérem olvassák el figyelmesen az alábbi szöveget! A szöveg nehéz, a múlt század els? harmadának nyelvén

íródott, de a jelen is nehéz, és mégsem olvashatunk mindig 444-et, Népszavát meg Puzsér Róbertet. Szükség van olykor a gondolkodásra.

Szóval akkor, az idézet:

„Sebeko bécsi orosz nagykövet 1914. június 30-i jelentése szerint Ferenc Ferdinand halálával nagy álmok omlottak össze; a sarajevói merénylet viszont mások szerint olyan kihívás volt, amely miatt Viviani francia miniszterelnök sem csodálkozott volna, ha Bécs rögtön megtorlást vesz. A Pravda belgrádi napilap – Marinkovics lapja – Sarajevó hírére abban a feltevésben volt, hogy a merénylet következtében Magyarországon visszaállott a szabad királyválasztás joga és hogy a függetlenségi párt – a szerb és orosz közeledést hirdető Károlyi Mihály gróf – alakít kormányt. A kormányhatalom azonban Tisza István gróf kezében volt, aki az 1867-i kiegyezés alapján állva, nem kívánt, nem is tudott külön magyar politikát folytatni; de bár a vezetéssel együtt a felelősséget is Bécsnek engedte át, a magyar kormány részéről nem titkolta észrevételeit. Bécsben valóban úgy látták, hogy a megtorlásnak semmi akadályja nem lesz. Mikor Tisza István gróf távoles birtokáról június 30-án Bécsbe érkezett, a közös külügyminiszter és a vezérkari főnök azon megállapodásának, hogy Szerbiát katonailag megfenyítik, határozottan ellene mondott. A magyar közvélemény a budapesti orosz főkonzul jelentése szerint a merénylet után is nyugodtan fogta fel a helyzetet, eltérően azoktól az izgalmaktól, amelyeknek Bécs, Zágráb és Sarajevó székhelye volt. Bécsből való elutazása előtt, július 1-én reggel, Tisza írásban kérte az uralkodót, hogy a magyar kormány nevében a Conrad–Berchtold-féle tervvel szemben foglalhasson állást, mert sem bizonyítékok hiányában támadó lenni nem akart, sem Magyarországot egy orosz–román–szerb támadásnak kitenni nem kívánta. Berchtoldnak Conradhoz írt leveléből kitűnt, hogy Tisza orosz háborútól tartott [...].

Czernin gróf július 3-i jelentése teljes mértékben igazolta Tisza gróf aggodalmait, mert Bratianu közölte vele, hogy Szasonov kijelentése szerint szerb háború esetén Oroszország sem maradhat közömbös. Bécsben tehát ekkor már tudni kellett azt, hogy a szerb hadjárat megindítása Oroszország, esetleg Románia támadását vonja maga után. Ez az aggodalom tükröződött Berchtold grófnak Tschirsekhez írt levelében is, melyben szemrehányást tett neki azért, hogy Németország Romániát 1913-ban Bulgáriára szabadította. Conrad és Berchtold ezzel saját felfogásuk szerint mindent megtettek azért, hogy Tiszát a szerb hadjárat gondolatának megnyerhessék. Attól tartván, hogy ez még így sem lesz lehetséges, Ferenc József útján Vilmos német császárhoz fordultak, mert feltételezték, hogy a magyar miniszterelnök nem fog a két uralkodó megegyezésével szembe helyezkedni. Így készült el július 2-án az uralkodó levele, amelyhez a június 28-án elkészült és július 1-én keltezett emlékiratot mellékeltek és amellyel Hoyos Sándor gróf 4-én Berlinbe utazott. Tisza hiába sürgette július 3-án egy közös miniszteri értekezlet összehívását, hogy a helyzet tisztázható legyen; a külügyminiszter új kártyát tartott a kezében, amelyet akkor még nem akart kijátszani. Az utolsó percben azonban is visszaríadt attól, hogy a levél tartalmát a magyar miniszterelnök nem ismeri, és megküldötte neki a fogalmazványt. Tisza módosító távirata – feladva Budapesten, 1914. július 5-én d. e. 11.50 órakor – Bécsbe érkezett, de akkor már Hoyos gróf az eredeti levelet Berlinben átnyújtotta. Technikailag sem állhat meg tehát az a feltevés, hogy Berlinben a Tisza által módosított levelet nyújtották át. [...]

Hogy Tisza módosításai mit jelentettek, arra vonatkozólag mindössze annyit kívánunk megállapítani, hogy Németország a módosított levél útján csak ahhoz járult volna hozzá, hogy Szerbiát ellenséges magatartásának megváltoztatására fogják kényszeríteni, míg a tényleg átadott levél alapján a casus foederis vállalására tett ígéretet. Az is önkényes megállapítás, mintha Tisza módosításával nem a háborút kívánta volna elkerülni, mert Tisza módosításai július 1-i emlékiratával azonos álláspontot mutatnak. [...]

A július 5-i potsdami »koronatanács« Magyarországot egyáltalában nem érdekelné, ha nem olvasnánk a londoni Times 1917. július 27-i számában azt, hogy az értekezleten Berchtold gróffal és Conrad vezérkari főnökkel együtt a magyar miniszterelnök is részt vett. A közlemény eredetét Rotterdamba vezették vissza, hol 1914 őszén Masaryk G. Tamás két ízben is megfordult, hogy Amerikába visszatérő anyósát elkísérje. Jellemző, hogy 1920-ban Amerika konstantinápolyi követe, Morgenthau elevenítette fel a mesét, melyet az ellenséges propaganda kiszínezett. Tisza István gróf kimutathatólag Budapesten tartózkodott; a német császárnak küldendő levél módosítását július 5-én Budapestről követte, azt az ő módosításai nélkül nyújtották át Berlinben déli 1 órakor. [...] Az a tény, hogy a magyar miniszterelnök megkerülésével jártak el és a felelősséget osztatlanul magukra vették, az ő szempontjukból sem volt helyesnek mondható. Ez azt mutatta, hogy a levélnek Tisza tudtával, de javaslatának mellőzésével való elküldését azért eszközölték, hogy fajt a-complis teremtsenek, és az ellenkező magyar miniszterelnököt befejezett tények elé állítsák, amelyen változtatni nem tud. Nem gondoltak azzal, hogy ez a befejezett tény nem pusztán a magyar miniszterelnökre és Magyarországra lesz kellemetlen azért, mert az ő megkerülésükkel jártak el, hanem kellemetlen lesz a kettős monarchiára, melyre súlyos felelősséget hárít és Németországra, amelyet a levél a kezdeményezés felelősségébe vont bele. Bülow herceg felfogása szerint II. Vilmos császár azzal, hogy felelős

tanácsosainak meghallgatásával a casus foederis elvállalta, nemcsak ellenkezően járt el, mint 1908-ban, mikor Bécs a háborútól visszatartotta, hanem a német birodalom politikájának függetlenségét feláldozva, Bécs alá rendelte azt, neki fehér lapot (carte blanche) adott. Itt tehát nyilvánvalóan két egymástól élesen megkülönböztethető álláspontról és eljárásról van szó: Berchtold gróf eljárásáról, amelyet később maga is igazolni törekedett, és Tisza gróf eljárásáról, aki később a magyar kormány eljárását azzal indokolta meg, hogy Németország felbátorítása folytán intéztek ultimátumot Szerbiához. Bármennyire kritizálták is Bülow herceg emlékiratait, a volt kancellár helyesen ítélte meg a történeteket akkor, amikor a Ballhausplatz elhamarkodott lépését Berchtold gróf gyengeségének tulajdonította. Igaz viszont, hogy Bülow nem vette észre a közös külügyminiszter mögött álló Conrad tábornokot, aki emlékiratai tanúsága szerint sokkal következetlenebben és logikusabban képviselte azt a gondolatot, hogy a kellő alkalom kihasználásával Szerbiát végérvényesen le kell törni, mint azt hivatalos életírója feltünteti. A felelősség súlya mindenestre nem a határozott és egyeneslelkű, bár egyoldalú vezérkari főnőknön nyugodott, hanem azon, aki az ő követelését elfogadta, mert a különbség éppen abban volt Berchtold és Tisza között, hogy az első minden határozott állásfoglalás előtt meghajolt, az utóbbi pedig a követelő személye helyett a követelés lényegére volt figyelemmel. [...] Tisza Berchtold és Conrad követelését a szerb háború megindítása iránt határozottan és minden kétséget kizáró módon elutasította. Nemcsak június 30-án szóbelileg, hanem július 1-én kelt felterjesztésében, sőt július 5-én Bécsbe küldött módosításában is. [...] Berchtold gróf 6-án közölte Tiszával, hogy a német császár közlése szerint »esetleges akcióban Németország teljes támogatására számíthatunk«. Ezzel Tiszát az esetleges orosz támadással szemben kívánta megnyugtatni, de Tisza szerint a német garancia csak akkor jelentett biztonságot, ha Németország haderője nem vonulnak Franciaország ellen, mert ha nem sikerül a háborút lokalizálni, úgy a németeknek nyugat felé való elvonulása folytán a monarchia orosz–román–szerb támadással szemben magára marad.”

Az idézet Horváth Jenő történész, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem magántanára, majd a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársa, a Pázmány Péter Tudományegyetem tanára, a Magyar Külügyi Társaság vezetője, a Külügyi Szemle alapító szerkesztője (1920–1944), a Háborús Felelősség (1928–1931) és a South Eastern Affairs című folyóiratok szerkesztője (1931–1939) egyik tanulmányából való, címe: A magyar kérdés a XX. században, felelősség a világháborúért és a békeszerződésért.

Ha sikerült figyelmesen elolvasni, kérem helyettesítsék be a neveket a következőképpen: Tiszát Orbánnal, Károlyit bármelyik mai ellenzéki „politikussal” (másodpercbemerkével), Berchtoldot Macronnal, Conradot Tuskkal.

És íme: HISTORIA EST MAGISTRA VITAE. Ugye? Még akkor is, ha a behelyettesítés – a Tisza–Orbán és a Károlyi–bármelyik párhuzamot kivéve – erősen sántít, mert Berchtold és Conrad (és Ferenc József és Vilmos) mégiscsak voltak valakik.

De mindettől függetlenül képtelenség szabadulni a déja vu jegesen iszonytató érzésétől.

Nagyjából az orosz–ukrán háború kitörése óta hallgatjuk, hogy Orbán csak riogatásra használja fel a háborút, kizárólag belpolitikai céljait szolgálja, hogy a háború eszkalálódásának veszélyéről és a béke szükségességéről beszél stb., stb.

Eltelt két év, és itt tartunk: Macron francia elnök kijelenti, hogy szükséges NATO-csapatok küldése Ukrajnába, aki nem így gondolja, az gyáva, és igenis lesznek francia csapatok Ukrajnában, mert ő a francia elnök és ő dönt. Továbbá kijelenti, miszerint Franciaországnak vannak atomfegyverei.

Scholz német szövetségi kancellár kissé bizonytalanodik, de beadni látszik a derekát, külügyminisztere, Annalena Baerbock pedig bizonytalanodás nélkül áll Macron mellé. Tusk és külügyminisztere, Sikorski helyesli a tervet. A finn külügyminiszter szintúgy. A német oktatási miniszter, Bettina Stark-Watzinger (FDP, mi más?) pedig kijelenti, hogy „fel kell készíteni a diákokat a háborúra”, mert „a gyerekeknek tisztában kell lenniük azzal, milyen veszélyek fenyegetik szabadságukat”. A balti államok vezetői is kardcsörtetésbe kezdtek, mint a szűnyogcsodőrök. Putyin pedig közli, hogy Oroszország „készen áll az atomháborúra”.

Itt tartunk most.

S hogy ki kicsoda ebben az elmebajban? Macron – Macron. Ennyi. Gyereke nincs. Scholz szociáldemokrata, képességtelen és akarattalan. Gyereke nincs. Tusk német ügynök, brüsszelita hazaáruló, gazember. Sikorski ugyanaz, továbbá Anne Applebaum férje, vagyis az amerikai deep state foglya. A finn külügyminiszter, Elina Valtonen Németországban nőtt fel, befektetési bankár volt. Bettina Stark-Watzinger az FDP, vagyis a német szabad demokraták tagja és minisztere a koalíciós kormányban.

Annalena Baerbock a német (német???) Zöldek társelnöke Robert Habeck alkancellárral együtt. Habeck „filozófus”, aki egyebek mellett ezt írta: „Soha nem tudtam mit kezdeni azzal, hogy Németország. Hányingert kapok, ha a hazaszeretetet szót hallom.”

Ezek készülnek kirobbantani a harmadik világháborút.

De Orbán természetesen még mindig kizárólag „belpolitikai céljaira használja fel a riogatást, és teljesen feleslegesen és alaptalanul fenyeget?zik a háború eszkalációjával”. S tudják, mi jó még? Ha – Isten ne adja! – ezek az idióta gazemberek célt érnek, és tényleg kirobban a harmadik világháború, ami atomháború lesz, s valami fatális véletlen folytán lennének túlél?k, mondjuk a magyar miniszterelnök, akadna egy merényl?, aki megpróbálná meggyilkolni vagy meg is gyilkolná. Tudják miért? Mert „háborúba sodorta az országot”.

Pontosan így járt Tisza István is...

Bayer Zsolt - [www.magyar nemzet.hu](http://www.magyar nemzet.hu)



**Ajánló**